

eeuwfeest der Groningsche Hoogeschool van zijne zucht voor eene Akademie, die hem als eene milde moeder dierbaar bleef, en wier vergelding door vijf en twintig jarigen arbeid aan haren luister hem de lust zijnes levens was. Daarin juichte hij openlijk op den 23sten November 1823 met eene Leerrede, die op het verzoek zijner geliefde Leerlingen in het licht gegeven is. — Of MUNTINGHE naar verdiensten het eereteken droeg van den Nederlandschen Leeuw; of hij zijne vroege benoeming waardig was als Lid der Klasse van het Instituut; of zijn verlies door de gansche Protestantische kerk met regt wordt betreurd — is bij deze herinnering aan al zijnen arbeid en deszelfs hooge waarde overblijbaar: maar wat was MUNTINGHE voor de Klasse, die in den rouw over zijn verscheiden hartelijk deelt? is de vraag, waarop men geen antwoord schuldig mag blijven. Aftand van woonplaats en zeldzame vierdagen bij aanhoudenden Letterarbeid, ook gedurende den verloftijd der Hooge Scholen, vergunden slechts eenmaal 's mans tegenwoordigheid en zulks wel bij de eerste algemeene Vergadering. Ook mogt de Klasse zich nimmer verheugen over eenige, haar aangeboden, vrucht van zijnen geest; maar nimmer duidde zij dit haren MUNTINGHE ten kwade, wiens voortreffelijk werk aan de Geschiedenis der Menschheid naar den Bijbel, boven en behalve zoo veel anderen geleerden arbeid, met een werkzaam Hoogleeraarschap en een zorgvuldig waargenomen Kerkleeraarschap, schier den geheelen tijd vervulden van zijn Lidmaatschap des Instituuts; terwijl veel vrucht van dien arbeid, aan het algemeen geschonken, het echte kenmerk droeg, als ware zij voor de Klasse der Letteren, Geschiedenis en Wijsbegeerte zelve voortgebracht. Verschoonend mogt de Klasse zich hieromtrent betoonen; nimmer

nimmer spaarde zij den man, zoo dikwijls zij eene kommissie benoemde over Oosterfche Letterkunde; en altijd vond zij MUNTINGHE gereed om haar te dienen van zijnen raad, wiens welgegrondheid steeds te aannemelijker werd door deszelfs uiterste bescheidenheid. Naauwelijks door de wet op het hooger onderwijs, na zeventig jarigen ouderdom, van den Akademiendienst ontslagen, beloofde hij de toezending der Verhandeling, waarvan boven is gewaagd; doch binnen weinige tijds was de dag ten einde, tot aan wiens nacht de voortreffelijke MUNTINGHE was werkzaam geweest. Het eerste uur schier zijner uitspanning, in den schoot der bloedverwantschap en vriendschap te Leeuwarden genoten, was dat van zijnen ingang in die zalige rust, waar hem zijne werken volgen, om hem eene kroon te bereiden, oneindig allen lof van menschen overtreffende.

7. Drie maanden later, den 20sten Julij 1824, trof het Vaderland de slag, waarbij het bijzonder verlies der Klasse elders naauwelijks werd opgemerkt, doch waarover de rouw derzelve in den schoot der Algemeene Vergadering zich vrijelijk mogt uitstorten. Wat JAN MELCHIOR KEMPER deed voor Nederlands herstelling, vereeuwigde de geschiedpen van wijlen onzen H. BOSSCHA. Wie hij was ter ondermijning der dwingelandij en ter bewaring van den edelsten moed bij de diepste onderdrukking, bij het beleid van den algemeenen geest in de hernomene vrijheid, bij de overwinning van 's Vorsten huivering voor Souverein gezag, en na het volbrengen van zijn werk, stelde VAN DER PALM in het gelauwerd pronkstuk zijner welsprekendheid met de krachtigste, zuiverste en volmaaktste trekken voor. — Wat hij tot de jongste oogenblikken van zijn verscheiden bleef voor het dierbaar Vaderland, als ontwerper van het Nederlandsch Wetboek, als Lid der Tweede kamer

mer van de Algemeene Staten des Rijks, getuigt de geschiedenis van den dag, tot op welken dat licht van Neêrlands Koninkrijk werd weggenomen; — weggenomen door den Almagtigen en Alwijzen, wiens hand den mond van alle tegenspraak verftomt. — De Hoogleeraar SIEGENBEEK vereerde weldra zijnen ambtgenoot bij eene openbare les in eene Latijnsche redevoering *over Kemper als het best voorbeeld ter beschouwing en navolging van edelaartige jongelingen*; — en nog onlangs gedacht hij den vriend van zijne jeugd, jongelingsjaren en mannelijken leeftijd, na den roem zijner verdienste omtrent de Nederlandsche Letterkunde, ook door eigene gelukkige beoefening der Nederlandsche dichtkunst; hoezeer Neêrlands grootste redenaar alreeds als Lofredenaar van KEMPER met de grootste toejuiching was opgetreden. Hier schiet ons niets over, dan te spreken van 'sMans betrekking tot het Instituut.

Lid van de eerste benoeming der Klasse woonde KEMPER hare Vergaderingen steeds bij, zoo lang hij in Amsterdam woonde, en deelde hij ijverig in alle lasten, welke hem werden opgedragen. Weldra van daar afwezig, bleef hij dienstvaardig, zoo dikwijls de Klasse zijn raad of oordeel inriep. De Klasse zelve ontzag 'sMans vele en hooggewigtige bezigheden, aan welken hij zelf zich meermalen onttrok, om de Algemeene Vergaderingen vooral bij te wonen. Het allereerst en allerlaatst mogt de Klasse in hare Openbare Vergadering van 1823 met haren KEMPER pralen, wanneer hij de gedachtenis vierde van zijnen Leermeester, vaderlijken vriend en naauw verbonden Ambtgenoot weleer, wijlen onzen H. C. CRAS. Schoon zijn erkentelijk hart de schim diens dierbaren had gehuldigd aan den rand zijns grafs, schoon hem

eene

eene lofredde in de Nederduitsche taal ter borst was uitgevloeid in de gehoorzaal der maatschappij *Felix Meritis*; zijn levendig gevoel van dankbaarheid voor, en zijn helder inzicht van de verdiensten diens voortreffelijken Leermeesters deden hem naar de gelegenheid wenschen, om deszelfs hooge waarde al luider en breeder te verkondigen. Hij zocht die en vond haar bij de Klasse. In die zitting werd de nagedachtenis van CRAS, als stichter en handhaver der wijsgeerig regtsgeleerde school voor altijd eenen ieder ingedrukt, wien het gebeuren mogt, bij die uitstorting der geheele ziel van KEMPER over zijne Leermeester tegenwoordig te zijn. De Klasse deze hulde willende vereeuwigen, bood de afzonderlijke uitgave der redevoering aan; haar aanbod werd omhelsd; de redevoering echter naar het eerst ontwerp uitgesproken, vorderde bij overschrift de laatste hand ter toevoeging vooral van bevestigende aanmerkingen; zij werd er aan gelegd, maar volbragt haren arbeid niet. Het eerste opstel en gedeeltelijk overschrift, aan de heuschheid van Mevrouw zijne weduwe verschuldigd, is het eenige, hetwelk de Klasse van haren onvergetelijken KEMPER bezit, en door haar tot een gedenkstuk van CRAS en KEMPER beide is uitgegeven.

8. MEINARD TYDEMAN is, bij de allereerste benoeming van Leden door de Klasse, op den 6den Junij 1808 tot haar Lid verkozen, en heeft zich steeds dienstvaardig betoond bij elken last, dien zij hem opdroeg. Van zijne zoo grondige als uitgebreide geleerdheid heeft zij echter geene andere vruchten, dan die zijner rapporten en concept-prijsvragen mogen trekken, door 'sMans hoogen ouderdom al spoedig wederhouden in haren minzamen drang op eenigen eigen letterarbeid. Bij zijne benoeming had